

COPIUS: Hankkeesta opittua

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

COPIUS: Hankeesta opittua

Tuotoksen tyyppi: Tutkimus / analyysi – parhaiden käytäntöjen suuntaviivat / raportti

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiseen ei tarkoita sitä, että sisältö, joka kuvastaa pelkästään tekijöiden näkemyksiä, saa kannatusta, eikä komissiota voida saattaa vastuuseen niiden sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä

**2021
Uppsala**

- 1. Johdanto**
- 2. Aiemmat projektit**
- 3. Opiskelijoiden kommentteja**
- 4. Henkilökunnan kommentteja**
- 5. Projektin aktiviteetit**
- 6. Päätelmät**

1. Johdanto

COPIUS eli Community of Practice in Uralic Studies (Uralistiikan opintojen käytäntöyhteisö) oli vuodesta 2018 vuoteen 2021 toiminut Erasmus+-rahoitteinen strateginen kumppanuushanke. Sen muodostivat yhdeksän eurooppalaista yliopistoa, joissa on fennougristiikan/uralistiikan laitos tai instituutti. Yhteistyöllä pyrittiin muuttamaan osallistujatahojen väliset siteet kestäväksi verkostoksi, joka kattaa sekä opiskelijat että henkilökunnan jäsenet. Mielestämme on ratkaisevan tärkeää pyrkiä kansainvälisyyteen pieniä oppiaineita kuten uralistiikkaa kehitettäessä.

Pienet oppiaineet ovat niitä yliopistojen ja muiden korkeakoulutason instituuttien aloja, joilla on suhteellisen vähän opiskelijoita ja usein myös vähän opetus- ja tutkimushenkilökuntaa. Kyseisiä oppiaineita on usein vain yhdessä tai kahdessa yliopistossa maata kohden, ja taloudellisten haasteiden ja tehostuspaineiden vaikutukset kohdistuvat kaikkein eniten juuri näihin oppiaineisiin. Tyypillisiä eurooppalaisten yliopistojen pieniä oppiaineita ovat esimerkiksi eläinrakeologia, tulevaisuudentutkimus, glasiologia, musiikkiterapia, ortodoksinen teologia ja urheilutaloustiede. Mikään näistä aloista, joista monella on pitkät tieteelliset perinteet, ei houkuttele suurta määrää tutkijoita. Kuitenkin näillä aloilla tuotetaan määrällisesti ja laadullisesti korkeatasoista tutkimusta, mahdollisesti juuri alojen erityisyyden vuoksi.

Meitä erityisesti kiinnostavat kielet, jotka eivät kuulu Euroopassa puhuttujen suurten kielten joukkoon, ovat hyviä esimerkkejä pienistä oppiaineista. Jopa miljoonien puhumat kielet kuten arabia, japani, thai tai vietnam, tai kulttuurisesti erityisen tärkeät kielet kuten Bysantin kreikka, tiibetin kieli tai jiddiś nähdään usein "vähäpätöisinä oppiaineina". Monet näistä niinsanotuista vähäpätöisistä oppiaineista ovat yksittäisiä kieliä, kuten albania, friisi tai sorbi, mutta osa, esim. Kaukasuksen

alueen opinnot, indologia, iranistiikka jne. kattavat suuren joukon kieliä ja kulttuureita (joista osa on sukua toisilleen). Jokainen näitä oppiaineita tarjoava yliopisto ei siis voi kattaa kaikkia tieteenalaan kuuluvia kieliä. Näin on myös kaikissa eurooppalaisissa yliopistoissa, joissa opetetaan suomalais-ugrilaisia/uralilaisia kieliä. Tämä ei välttämättä ole itsessään ongelma mutta tarkoittaa sitä, että alasta kiinnostuneet opiskelijat eivät pääse käsiksi sen koko laajuuteen opiskellessaan vain kotiyliopistossaan.

Juuri tätä opiskelijoihin kohdistuvaa rajoitetta yhdeksän eurooppalaisen yliopiston (ELTE Budapest, Hampuri, Helsinki, LMU München, Szeged, Tartto, Turku, Uppsala, Wien) kumppanuus pyrki murtamaan, ja yhteistyö tuntui loogiselta ratkaisulta tavoitteen saavuttamiseksi. Kuten pienellä alallamme voi olettaa, eri yliopistojen tutkijat ovat tehneet ja tekevät edelleen yhteistyötä, ja virallisemmalla tasolla yliopistojenvälisiä yhteyksiä on ollut tarjolla sekä opiskelijoille että opettajille suunnattujen ohjelmien kuten Erasmus ja Erasmus+ kautta. Merkittäväyydestään ja hyödyllisyydestään huolimatta henkilökohtaiset kontaktit ovat kuitenkin sattumanvaraisia ja yliopistojen vaihto-ohjelmat väliaikaisia, ja molemmille yhteistä on, että ne koskevat vain kahta yliopistoa. Tämän vuoksi tavoitteenamme oli kehittää viitekehys, jolla yhdistää mahdollisimman monta yliopistoa. Pää tavoitteinamme oli: 1) yhdistää eri yliopistojen opiskelijoita tutkijayhteisöön jo varhaisessa vaiheessa sekä 2) mahdollistaa monenkeskeinen tiedon kulku opiskelijoiden keskinäisen, opiskelijoiden ja opettajien välisen sekä opettajien keskinäisen kontaktin lisäämiseksi sekä opettamisen ja siihen tarvittavien resurssien kehittämiseksi. Korkeakoulut pyrkivät vahvistamaan vastavuoroista opetusta ja tutkimusta, mutta varsinkin uralistiikan instituutit hyötyvät pienen kokonsa vuoksi opetushenkilökunnan ja opiskelijoiden tiiviistä yhteistyöstä. Yhteistyön myötä tietoa luodaan yhdessä ja tutkimustuloksia on helppo jakaa. Tämä kehittää opiskelijoiden kiinnostuksen kohteita ja auttaa henkilökuntaa opetussisällön ja -metodien kehittämisessä.

Abstraktimmalla tasolla kielten opiskelu ja kielidiversiteetin käsittely lisää kiistatta tietoisuutta pienempien kielten olemassaolosta, monimuotoisuudesta ja merkityksestä. Monet näistä kielistä ovat Euroopan unionin asukkaiden äidinkieliä, ja myös Euroopan unioni kannustaa kielidiversiteetin ja -tietoisuuden lisäämiseen monikielisuuden peruseriaatteellaan ja Euroopan komission kautta, vaikka vähemmistökielten laillisesta asemasta ja niille annettavasta tuesta päätetäänkin kansallisella tasolla.

Tämä raportti pyrkii lyhyesti kuvaamaan sitä, mitä olemme oppineet projektin kautta ja mistä uskomme olevan hyötyä muille pienille oppiaineille.

2. Aiemmat projektit

Nykyisistä yhdeksästä yliopistosta kahdeksan (Hampuri, Helsinki, LMU München, Szeged, Uppsala, Tartto, Turku, Wien) osallistui kansainväliseen InFUSE-projektiin (Integrating Finno-Ugric Studies in Europe, Fennougristiikan opintojen yhdistäminen Euroopassa, 2015–2018, avustussopimuksen numero 2015-1-DE01-KA203-002216), joka sekä sisälsi monimuotoisia liikkuvuuskursseja, joissa oli verkko-opiskelumoduuleita eri uralilaisista kielistä, kielten solmukohdista ja kielitieteellisistä teemoista. Kursseja opettivat opettajat Hampurista (Johdatus samojedikielten tutkimukseen), Szegedistä (Leksikologia ja sanastotypologia), Tartosta (Kamassin kieli), Turusta (Mordvan kieli), Uppsalasta (Johdatus pieniin itämerensuomalaisiin kieliin) ja Wienistä (Udmurtin kieli). Monimuotoiset liikkuvuuskurssit sisälsivät sekä verkko-opintomoduuleita että lähiopetusta eri yhteistyöyliopistoissa.

InFUSE-projekti osoitti, 1) että opiskelijat osallistuivat innoissaan yhteistyöyliopistojen kursseille, joille he tavallisesti eivät olisi maantieteellisistä tai liikkuvuusyistä voineet osallistua, ja olivat erittäin tyytyväisiä opetusaktiviteetteihin, 2) opiskelijat pystyivät kehittämään ja laajentamaan digitaalista kompetenssiaan verkkomoduulien/-komponenttien avulla ja 3) opiskelijat pystyivät yksilöimään opintopolkuaan tavallisesta opetussuunnitelmasta poikkeavien korkealaatuisten kurssien avulla. Huomasimme kiinnostusta myös yhteistyöyliopistojen ja jopa Euroopan ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden taholta.

Lisäksi yhteistyö projektiin osallistuneiden välillä syvensi ymmärrystämme eri yhteistyökumppaneiden opetusmetodeista ja käytänteistä, mistä oli suurta hyötyä varsinkin opetuksessa käytettävien tieto- ja viestintäteknologisten apuvälineiden kehittämisessä.

3. Opiskelijoiden kommentteja

Nykyisessä COPIUS-projektissa yhteistyökumppanit eli osallistuvien yliopistojen henkilökunta pitivät tiiviisti yhteyttä sähköpostitse ja kuukausittaisten etätapaamisten kautta sekä talvikoulujen ja kesätyöpajojen aikana. Projektin etenemisestä ja kehityksistä ja muutosehdotuksista käytiin siis säännöllistä keskustelua. Koska projekti kuitenkin

kohdistui ensisijaisesti yliopistotyöskentelyn opetuspuolelle eikä tutkimukseen, koimme äärimmäisen tärkeäksi saada opiskelijoilta anonyymiä palautetta talvikouluista ja kesätyöpajoista. Tämä antoi meille paljon käytännön kannalta arvokasta tietoa. Alla on numeroitu valikoima (alkuperäisiä, tyyliltään ja kieliasultaan muokkaamattomia) opiskelijoiden kommentteja COPIUS-projektin yhteydessä järjestetyistä talvikouluista ja kesätyöpajoista, jotka kuvaavat voimakkaasti opiskelijoiden tarpeita, ajatuksia, toiveita ja mielipiteitä (koska yliopistoyhtymän järjestämien aktiviteettien kieli oli englanti, myös kommentit ovat englanniksi):

i. Opiskelijoiden kokemukset siitä, että he eivät ole yksin:

- *Meeting like minded people*
- *Meeting other students*
- *meeting people, being a part of the Finno-Ugric family of the winter school.*
- *Meeting people from different universities*

(2019 Hamburg Winter School)

- *Seeing people from other universities, learning new.*
- *Talking to people from other universities*

(2019 Turku Summer Workshop)

- *the possibility to meet other Finno-Ugric studies' students and staff from other universities*
- *Being surrounded by Fennougristics <3*

- *Its general nature as a place where students can gather and have fun while discussing things relevant to their studies.*
- *making contacts with other students/professors*
- *Being able to catch up with and/or get to know the students and teachers of other universities.*
- *getting to know a different university, meeting other students*

(2020 Budapest Winter School)

- *Being able to see each other and communicate.*

(2021 Helsinki Winter School)

ii. Se, että he eivät ole yksin ja että oman yliopiston pieni oppiaine on itse asiassa osa suurempaa yleiseurooppalaista verkostoa, kannusti ja antoi monille opiskelijoille mahdollisuuden vaihtaa omaan alaan liittyviä ajatuksia muiden yliopistojen opiskelijoiden kanssa ja kehittää tutkimusaiheita:

- *discuss things and maybe plan to do some collaboration or write a paper together*

(2019 Hamburg Winter School)

- *inspiring conversations*

(2020 Budapest Winter School)

- *Also seeing relevant studies, research results and current project on the field opened my eyes to see how broadly uralistics can be researched on a global level.*
- *Getting a glimpse of the diversity and character of the Finno-Ugric studies.*
- *to get some feedback and suggestions on my own project*
- *I've been in my own university's bubble for so long that it was really refreshing to see what other people are doing in these fields and how they were approaching similar tasks. It gave me a lot of new things to think about and I met a lot of people that I'd love to keep in contact with.*

(2021 Helsinki Winter School)

- iii. Tämän vuoksi opiskelijat osoittivat myös suurta kiinnostusta kieliin ja aihealueisiin, joita heidän kotiyliopistossaan ei opeteta:
- *nganasan super fun.*

(2019 Hamburg Winter School)

- *Getting acquainted with a language that I would otherwise have no possibility to learn.*
- *Getting the chance to learn Mari*
- *Getting to talk about Mari with students and faculty members from a variety of universities*
- *To learn a non-mainstream Uralic language on the linguistic area that interests me the most.*

- *Getting to talk about Mari with students and faculty members from a variety of universities, and just generally being exposed to new info relating to Mari culture.*

(2019 Turku Summer Workshop)

- *possibility to learn a new Finno-Ugric language*

(2020 Budapest Winter School)

- *The course in Inari Saami was for me the most anticipated one and it was enjoyable.*

(2021 Helsinki Winter School)

iv. Opiskelijat eivät ainoastaan arvosta sellaisten asioiden ja kielten opiskelua, joita heidän kotiyliopistonsa ei tarjoa, vaan myös hyötyvät suuresti oppiessaan tutuista aiheista uudesta näkökulmasta. Näin ollen tutkimusyhteisön ei tulisi pyrkiä vain maksimoimaan yksittäisten yliopistojen opiskelijoille tarjoamaa temaattista valikoimaa, vaan myös monipuolistamaan alan ydinaiheiden näkökulmia. Samasta aiheesta eri yliopistojen eri opettajilta oppiminen on yhtä tärkeää kuin eri aiheiden oppiminen. Moni opiskelija nosti nämä asiat esiin palautteessaan:

- *learning about different frameworks of research.*
- *finding out who works with what*
- *The people are nice and from a great variety of universities and research topics*
- *the possibility to discuss relevant topics with students working in similar/different subfields*

- *the possibility to present own ideas and learn something new, reflect on my previous knowledge on the studied topics*
- *The IS [= information structure] workshop is really necessary for my own research and I got all the help I needed from the teachers.*

(2019 Hamburg Winter School)

- *I didn't know I was interested in this topic until she made me interested in it.*

(2020 Budapest Winter School)

- *As always, it is very interesting to hear from colleagues' new research.*
- *Getting hear about the on going research in the field*
- *Mainly that it provided a possibility for me to achieve knowledge in the field of Finno-Ugric studies that I would probably never achieve from only doing my regular studies at university.*

(2021 Helsinki Winter School)

v. Osa useampaan kuin yhteen talvikouluun tai kesätyöpajaan osallistuneista opiskelijoista mainitsi kohokohtana mahdollisuuden nähdä jälleen opiskelijoita toisista yliopistoista. Tämä on ratkaisevan tärkeää yliopistorajat ylittävän verkoston kehittymiselle:

- *Meeting old and new friends*
- *Meeting old and new people.*

(2020 Budapest Winter School)

vi. Lisääntynyt kontakti eri yliopistojen henkilökunnan ja opiskelijoiden välillä on todella tervetullutta:

- *Talking to teachers and students from other universities*
- *the teachers are approachable*

(2019 Hamburg Winter School)

- *the possibility to meet other Finno-Ugric studies' students and staff from other universities*
- *Being able to catch up with and/or get to know the students and teachers of other universities.*
- *making contacts with other students/professors*

(2020 Budapest Winter School)

- *Also the organisers and teachers were fantastic*

(2021 Helsinki Winter School)

vii. Myös eri yhteistyöyliopistoista ja -maista tulevien opiskelijoiden ja nuorten tutkijoiden välinen kontakti on tärkeää; opiskelijoita motivoi nähdä kehitys opiskelijasta tutkijaksi:

- *Also, it is really motivating that 2 years ago she was in Vienna as a student-participant and now she had one of the guest lectures.*

(2020 Budapest Winter School)

- *the opportunity to meet all those experienced students and get a notion of projects one might work on later*

(2021 Helsinki Winter School)

viii. Palautteet myös antavat meille paljon näkemyksiä siitä, mitä opiskelijat haluaisivat oppia tulevaisuudessa. Tästä voi olla hyötyä paitsi yksittäisten yliopistojen opettajille, myös tulevaisuuden projekteissa. Osa tietenkin toivoi kieliä, joita ei ole vielä opetettu tai joita on opetettu ennen kuin opiskelijalla itsellään on ollut mahdollisuus osallistua, mutta kenties eniten hyötyä on kommentteista, joissa opiskelijat kertoivat yleisistä aiheista, joista ovat kiinnostuneita:

- *Sociolinguistic questions: language shift and preservation as well as revitalisation.*
- *Reported speech and thought constructions*
- *Language acquisition*
- *Some topic on psycholinguistics*
- *social linguistics, social pragmatics*
- *Something differing from just linguistic topics*

(2019 Hamburg Winter School)

- *Theoretical lectures on interdisciplinary research*
- *more sociolinguistics, extra info on the current state of affairs, maybe info on fieldwork*
- *Corpus-based approaches to learning/teaching foreign languages*

- *Grammaticalization and language contacts*

(2019 Turku Summer Workshop)

- *Computer linguistics / corpus linguistics*
- *a more differentiated treatment of Chomskyan generative grammar or any generative framework*
- *Fieldwork, pragmatics, sociolinguistics*
- *Language revitalisation*
- *How to deal with sources in languages you don't read*

(2020 Budapest Winter School)

- *More computational linguistics, maybe a small course in Python?*
- *Definitely a basic course on language revitalization.*
- *Courses on minority Finnic languages such as Ludic, Votic, Ludza, Izhorian etc. :)*
- *Other minority/endangered languages. Social linguistics, dialects etc.*
- *Language and culture revitalization projects, especially in the disappearing communities*
- *functional-cognitive linguistics*

- *general scientific skills (scientific writing in Uralic studies)*
- *maybe to do smth more on collaboration between "pure" linguists and computational linguists, workshops on developing and evaluating resources; also some discussions on revitalization or similar stuff (how to make it work, what techniques work, what resources are most helpful, etc.)*

(2021 Helsinki Winter School)

Osaan näistä kommentteista reagoitiin heti: koska vuonna 2021 järjestettiin kenttätyötä käsittelevä verkkokurssi ja kesäkoulu, aiempina vuosina saatu kenttätyötä koskeva palaute voitiin ottaa huomioon. Muut opiskelijoiden tulevaisuuden aktiviteetteihin ehdottamia aiheita käsittelevät kommentit olivat yleisluontoisempia ja osoittavat, että 1) nämä aiheet kiinnostavat opiskelijoita suuresti ja 2) niitä ei opeteta yhtä usein kuin voitaisiin, tai jos opetetaan, niitä ei kenties opeteta kielitieteen laitoksilla tai fennougristiikan/uralistiikan yksiköissä. Nämä teemat voitaisiin ottaa huomioon, kun opetussuunnitelmia muokataan tai kehitetään, mikä voisi lisätä opiskelijoiden kiinnostusta ja mahdollisesti sisäänottoa eri tasoilla.

4) Henkilökunnan kommentteja

Myös opettajien opetustapahtumissa jättämä palaute oli valaisevaa. Palautetta jättivät sekä verkoston instituuttien työsuhteiset opettajat että opetustilaisuuksia varten palkatut ulkopuoliset tutkijat:

- *I very much enjoyed seeing students connect with like-minded students at the winter schools and summer workshops*
- *The winter schools also gave staff the possibility to reconnect in person and discuss matters pertaining to teaching and research at our own universities*
- *There's obviously contact between the universities at staff level, but I don't often get the chance to talk to students from other universities*

- *Having recently moved from the student side to the staff, the networking platform that includes both students and professors helped me in this transition. I feel like I have actually been introduced into the community of practice.*
- *At the beginning some new students tended to stay with other students from their own universities, but you could see them mix more day-by-day*
- *Though there is obviously a formal difference between staff and students there did not in fact seem to be formal divide between them*
- *Especially interesting I find colloquia, taking about half a day at each winter school, where the MA and PhD students present the results of their research. It is a gain for students who can get feedback from practically all experts in the field, and in different theoretical frameworks. It is a gain for the staff, too, as it is a possibility to learn new ideas and approaches from the next generation.*
- *During the winter schools, you do not simply discuss your teaching practices and experiences with your colleagues, you actually see them teach, which is much more insightful.*

Vaikka henkilökunta on usein tekemisissä keskenään kahdenkeskisten yliopistovierailuiden tai konferenssien aikana, he kohtaavat toisten yliopistojen opiskelijoita lähinnä opetusvaihtoissa, tyypillisesti Erasmus+:n kautta. Tällöin henkilökunta ja opiskelijat eivät välttämättä ole kontaktissa opetuksen ulkopuolella, mutta COPIUS-hankkeen talvikouluissa ja kesätyöpajoissa kontaktia on ymmärrettävästi enemmän, kun henkilökunta ja opiskelijat viettävät viikon työskentelemällä yhdessä (usein pidempäänkin, kun saapumis- ja lähtöpäivät otetaan huomioon). Tämä taas tarjoaa lisää mahdollisuuksia keskustella paitsi ajankohtaisista opiskelu- ja työasioista, myös kiinnostaviin kieliin/kulttuureihin/alueisiin liittyvistä tulevaisuudensuunnitelmista, mahdollisista jatko-opinnoista ja avoinna olevista paikoista, työllistymismahdollisuuksista (ja niihin

liittyvistä käytännön vinkeistä) jne. Koska mukana on sekä opetusaktiviteetteja että epävirallisempia tapaamisia, mahdollisuuksia on myös epäviralliseen keskusteluun.

5) Projektiaktiviteeteista opittua

COPIUS-projektin aktiviteetit voidaan jakaa kahteen pääryhmään: a) tuotteiden kuten teoreettisia ja käytännön opintomoduuleita sisältävien verkko-opiskelualustojen luominen, ja b) aktiviteetit kuten talvikoulut ja monimuotoiset liikkuvuustapahtumat, joissa yhdistettiin verkko-opintoja ja kesätyöpajoja.

- a. Tuotteiden luominen vaati tiivistä yhteistyötä kumppanien kesken. Työskentelemällä lähemmin yhdessä saimme paljon aiempaa selkeämmän kuvan kunkin yhteistyökumppanin vahvuuksista, vaikka eri yliopistojen henkilökunnan välillä oli jo ennestään kontakteja ja olimme näennäisen tietoisia toistemme erikoisosaamisesta ja kiinnostuksen kohteista. Tämä pystyttiin huomioimaan tuotosten luomisessa, kun eri yhteistyökumppanit auttoivat toisiaan, sekä talvikoulujen ja kesätyöpajojen yksityiskohtaisempaan suunnitteluun.
- b. Yhtymän järjestämien aktiviteettien kuten talvikoulujen ja kesätyöpajojen hyödyt ovat selviä: sekä opiskelijat että henkilökunta hyötyvät suunnattomasti yhteyksistä toisiin opiskelijoihin ja henkilökunnan jäseniin, ja varsinkin opiskelijat, mutta myös henkilökunta, hyötyvät oman yliopistonsa (ja sen samanaikaisten opetussuunnitelmien, ohjelmien, opettajien kielten, kahden- ja monenkeskeisten yhteyksien jne.) vertailusta siihen, mitä muissa yliopistoissa on tarjolla. Myös verkko-opiskelumoduulit onnistuivat, mutta opiskelijoiden niistä antamat arviot riippuivat paljolti siitä, kuinka paljon kokemusta kyseisellä yliopistolla oli verkko-opetuksesta. Tässä oli luonnollisesti eroja yliopistojen välillä.

COVID-19-pandemian vuoksi osa aktiviteeteista täytyi muuttaa kokonaan verkkomuotoisiksi, mutta tämä onnistui helposti ja johti joissain tapauksissa (tahattomaan) verkko-opettamistaitojen kehittymiseen. Vuoden 2021 talvikoulu ja vuosien 2020 ja 2021 kesätyöpajat järjestettiin kokonaan verkossa. Toisaalta tämä vaati joitain muutoksia rakenteeseen, kuten joustavampia aikatauluja eri

aikavyöhykkeiden ja opiskelijoiden kotiyliopistojen samanaikaisten aktiviteettien huomioon ottamiseksi. Toisaalta se tarjosi lukuisia mahdollisuuksia, joita ei muuten olisi ollut tai joita ei osattu aiempina vuosina kuvitella. Meidän oli esimerkiksi mahdollista saada useita asiantuntijoita eri aloilta osallistumaan opetuksen ja oppimateriaalien valmisteluun ja opiskelijoiden töiden kommentointiin ilman maantieteellisiä rajoitteita. Lisäksi koska opiskelijat eivät tarvinneet apurahoja matkoihin, saatoimme mainostaa opetustilaisuuksia avoimesti ja avata ne kiinnostuneille ja päteville opiskelijoille verkostomme ulkopuolelta. Tähän mahdollisuuteen tarttuivat useat opiskelijat eri taustoista (esimerkiksi alastamme kiinnostuneet opiskelijat yliopistoista, joissa ei ole uralistiikalle tai fennougristiikalle osoitettua yksikköä sekä sisaralojen kuten turkologian opiskelijat). Positiivinen näkökulma on myös opiskelijoiden matalampi kynnyksesi esittää kysymyksiä ja antaa palautetta ja kommentteja chat-toiminnoilla käytännössä anonyymisti ja opettajaa keskeyttämättä. Vaikka oli varsin hankalaa pitää ryhmä koossa ja luoda epävirallisia keskusteluyhteyksiä, nämä tavoitteet toteutettiin sosiaalisina tapahtumina ja päivittäisinä sessioina, joissa opiskelijat esittelivät omia tutkimushankkeitaan. Kaikki tämä näkyy opiskelijoiden palautteessa, mikä oli yleisesti ottaen hyvin positiivista:

- *I think I learned a lot of new things, new ways of thinking. Besides now I am not that sceptical when it's about online resources*
- *I liked the fact that the Winter School was very flexible*
- *It actually worked very well. The class was easy to follow and I could manage my own time for home assignments. I also think that asking questions via chat worked out nicely, the teacher interacted with the students and answered all the questions*
- *The format reminded that of the winter school and was totally good. The schedule was not too tight and flexible enough to manage. So actually I really enjoyed it like this.*
- *Despite the challenges brought by this global situation, the fact that this time Winter School was held online, lowered the threshold to participate in it. That*

factor probably brought completely new faces, like me, to the Winter School.

- *I really liked that it happened! It was good that I could participate, I would not have been able to participate otherwise*
- *It was much cheaper and less time overhead not to have to travel. Because the number of participants was not limited by the size of the classroom it was possible for non-student researchers to participate*
- *The social events were pretty good <...> And they worked surprisingly good, even in online form*
- *In a year when everything else was cancelled or postponed, I am happy that the Winter School still took place. This provided the enjoyable exchange with others*

(2021 Helsinki Winter School)

6) Päätelmät

Nykyisen verkoston kuuden jäsenen aiemmin Erasmus Intensive Programmes -intensiiviohjelmoina järjestämien talvikoulujen pohjalta syntynyt COPIUS-projekti on solminut osallistuneiden yliopistojen välille erittäin tiiviit yhteydet. Nämä yhteydet olivat olemassa aiemmin, mutta ne olivat luonteeltaan kahdenvälisempiä eivätkä millään tavoin verrattavissa monenväliseen verkostoon, jonka olemme nyt luoneet. Tällaisten siteiden elinvoimaisuus on toki osittain riippuvaista a) kahden- ja monenvälisistä henkilökohtaisista kontakteista osallistuneiden yliopistojen henkilökunnan välillä ja b) niiden integroimisesta varsinaisiin projekteihin kuten tämä; olemassaolevat kontaktit esimerkiksi Erasmus+-viitekehyksessä tarjoavat toisen tason tähän elinvoimaisuuteen. Olemme kuitenkin vakuuttuneita, että olemassaolevat yhteydet ylittävät seuraavista syistä kaikki viralliset projektirakenteet:

- i. osallistuneiden yliopistojen henkilökunnalla on nyt paljon parempi yleiskuva siitä, mitä muut yliopistot tekevät ja mitä niiden erikoisosaamisalueet ovat,

- kuten i) opetettavat kielet, ii) kielitieteelliset erikoisalajat (nämä kaksi eivät useinkaan ole samat), käytössä olevat teoreettiset viitekehykset, kontaktit läheisten alojen kanssa (esim. Siperian kielet Hampurissa, turkkilaiskielet Szegedissä, vähemmistöopinnot Uppsalassa, indoeurooppalaiset kielet Wienissä, jne. jne.) tai jopa tietoisuus siitä, että tällaisia naapurialoja on yhteistyöyliopistoissa;
- ii. osallistuneiden yliopistojen henkilökunnalla on havainnollistavien palautteiden ansiosta myös paljon parempi käsitys siitä, mistä heidän ja muiden yliopistojen opiskelijat ovat kiinnostuneita;
 - iii. osallistuneiden yliopistojen henkilökunnalla on talvikoulujen ja kesätyöpajojen ansiosta paljon parempi käsitys siitä, keitä ovat muiden yliopistojen lupaavat opiskelijat. Tämä on johtanut jo ainakin yhden opiskelijan mahdollisuuteen saada jatko-opiskelupaikka toisesta yliopistosta; ilman talvikoulujen ja kesätyöpajojen tarjoamia tutustumismahdollisuuksia opiskelija ei välttämättä olisi kuullut avoimesta paikasta, ei ehkä olisi tiennyt juuri mitään yliopistosta, ei olisi voinut kysyä suoraan relevanteilta henkilökunnan jäseniltä aiheesta, eikä kenties olisi hakenut paikkaa;
 - iv. talvikoulujen ja monien muiden yhteistyöyliopistojen tiloissa verkoston henkilökunnan järjestämien aktiviteettien kuten talvikoulujen myötä monet opiskelijat ja henkilökunnan jäsenet ovat kehittäneet vahvemman yhteenkuuluvuuden käsityksen; varsinkin opiskelijoiden osalta voimme varmuudella väittää, että moni heistä kokee nyt olevansa osa laajempaa samanmielisten ja samoista asioista kiinnostuneiden ihmisten yhteisöä (vaikka tätä ei ole välttämättä helppo mitata, opiskelijoiden palautteet verkoston järjestämisestä aktiviteeteista osoittavat tämän pitävän paikkansa, kuten myös ystävyys-suhteet, joiden olemme henkilökohtaisesti nähneet syntyneen). Kenties kaikilla henkilökunnan jäsenillä on nyt myös syvempi tunne yhteisöstä: sen lisäksi, että olemme affilioituneet omaan yliopistoomme ja huolimatta siitä, että olemme joukko yksilöitä eri yliopistoista, eri maista, eri taidoin ja kiinnostuksin, COPIUS-verkoston hyvin toimivan, virallisen, yleiseurooppalaisen verkoston myötä me olemme nyt varmasti paljon tiiviimpi yhteisö, sellainen, jota ei ollut aiemmin sellaisenaan olemassa. Tulevaisuuden projekteista keskustellessamme oli itsestään selvää, että jos mahdollista, haluamme ottaa mukaan kaikki yhteistyökumppanit ja mieluiten muitakin

mahdollisia osapuolia, sillä etsimme nyt kaiken aikaa uusia yhteistyökumppaneita;

- v. opiskelijoiden ja henkilökunnan välisistä lähemmistä kontakteista johtuen (jälleen, kuten palautteiden kommentit näyttävät) opiskelijat, jotka aiemmin osallistuivat innokkaasti lukuisiin aktiviteetteihin mutta jotka ovat nyt onnistuneet etenemään tieteellisellä urallaan, tulevat kaikella todennäköisyydellä viemään eteenpäin lähempien kontaktien ideaalia niiden yliopistojen välillä, joissa tätä pientä alaa opetetaan ja opiskellaan. Lisäksi yhteistyö yhteistyöyliopistojen välillä voi ja tulee johtamaan arvokkaiden tutkimustuotosten kehittämiseen niille yhteisöille, joiden kieliä ja kulttuureita opiskelemme; lähes kaikki nämä monikieliset yhteisöt puhuvat vähemmistökieltä, jonka tutkimus on osoittautunut mittaamattoman arvokkaaksi pyrkimyksissä säilyttää heidän aineetonta perintöään.

Kaikki nämä seikat ovat siis johtaneet pitkäkestoiseen, kansainväliseen käytännön virtuaaliyhteisöön, jonka yhteistyö- ja kommunikaatorutiinit ovat syntyneet ja kehittyneet yhteisten hankkeiden myötä. Koska niiden pohja on kuitenkin olemassaolevissa instituutioissa ja niiden käytänteissä ja normeissa, uskomme, että yhteisön pysyvyys ei ole täysin riippuvaista mistään tietystä projektista tai ihmisryhmästä vaan ylittää niiden rajat.

Kokemus on myös osoittanut, että kiinnostusta on tutkijoilla yli fennougristiikan/uralistiikan rajojen tai perinteisten instituuttien ja että eri laitosten ja jopa eri oppiaineiden opiskelijat ovat osoittaneet mielenkiintoa aktiviteettejamme kohtaan; tämä täytyy ottaa huomioon tulevaisuudessa, kun suunnittelemme kommunikaatio- ja kasvustrategioitamme. ”Ulkopuolisten” osoittama kiinnostus alaamme kohtaan osoittaa myös sen, että muiden alojen voi olla hyödyllistä pohtia kommunikaatiostrategioitaan muiden alojen kanssa, myös meidän (jos aiheellista). Lisäksi verrattuna opiskelijoihin, henkilökunnalla on usein (vanhentuneita!) ideoita siitä, mitkä ovat hyödyllisiä tai tehokkaita kommunikaatiokanavia; tämä tarkoittaa, että opiskelijoiden panos on korvaamatonta, kun mietitään, miten tällaisia projekteja pitäisi tehdä tunnetuksi ja levittää.

Projektimme ytimessä ovat kenties olleet suomalais-ugrilaiset/uralilaiset kielet ja kulttuurit, mutta koska yllä esitetyt käytäntöyhteisömme syntymiseen johtaneet

syyt eivät sinänsä liity mihinkään tiettyyn oppiaineeseen, uskomme, että niistä on apua myös muille pienille aloille.